Psychology: the Journal of the Hellenic Psychological Society

Vol 25, No 2 (2020)

Special Section: Contemporary Issues in Neuropsychology

Editors Note

Marietta Papadatou-Pastou, Stella Giakoumaki

doi: [10.12681/psy_hps.25798](https://doi.org/10.12681/psy_hps.25798)

Copyright © 2020, Μαριέττα Παπαδάτου-Παστού, Στέλλα Γιακουμάκη

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

To cite this article:

Papadatou-Pastou, M., & Giakoumaki, S. (2020). Editors Note. *Psychology: The Journal of the Hellenic Psychological Society*, 25(2). https://doi.org/10.12681/psy_hps.25798

Σημείωμα επιμελητριών

Δώδεκα χρόνια έχουν περάσει από το 2007 όταν ο Κλάδος Νευροψυχολογίας της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας εξέδωσε ειδικό τεύχος στο περιοδικό *Ψυχολογία*. Ήταν το πρώτο ειδικό τεύχος στο χώρο της νευροψυχολογίας και είχε τίτλο “Σύγχρονες Εξελίξεις στη Νευροψυχολογία”. Το παρόν τεύχος είναι το δεύτερο ειδικό τεύχος του Κλάδου με τίτλο σχεδόν ταυτόσημο: “Σύγχρονα Θέματα στη Νευροψυχολογία”. Ο χρόνος που μεσολάβησε καλεί για αυτήν την επικαιροποίηση.

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή, αλλά και αίσθημα ευθύνης, αναλάβαμε -με την ιδιότητα των Συντονιστριών του Κλάδου Νευροψυχολογίας- την επιμέλεια του τεύχους αυτού. Λιγότερο από ένα χρόνο μετά, θέτουμε στη διάθεση των συναδέλφων μας -νευροψυχολόγων και μη- το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας. Στόχος μας ήταν να γνωρίσει η ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα αντιπροσωπευτικές εργασίες του χώρου μας. Ελπίζουμε η προσπάθειά μας να πέτυχε το στόχο της.

Η νευροψυχολογία αποτελεί τον κλάδο της ψυχολογίας που μελετά τη σχέση ανάμεσα στη δομική και λειτουργική οργάνωση του κεντρικού νευρικού συστήματος. Στόχος της νευροψυχολογίας είναι η κατανόηση των γνωστικών και άλλων λειτουργιών του ανθρώπου και του τρόπου με τον οποίο αυτές ρυθμίζουν την υγιά και την παθολογική συμπεριφορά. Εφαρμόζοντας μία πολύπλευρη προσέγγιση, η νευροψυχολογία συνδυάζει μεθόδους από πολλά επιστημονικά πεδία, όπως η κλινική ψυχολογία, η ψυχομετρία, η νευροανατομία, η νευροχειρουργική, η νευρολογία, η ψυχιατρική, κ.α.. Σήμερα υπάρχουν πολλές επιμέρους εξειδικεύσεις, όπως η αναπτυξιακή, η γνωστική, η κλινική και η πειραματική νευροψυχολογία. Τα κοινά σύνορα της νευροψυχολογίας με πολλούς άλλους κλάδους της ψυχολογίας, αλλά και των παιδαγωγικών και της βιολογίας, αναδύονται -χωρίς φυσικά να εξαντλούνται- και στην ποικιλία των θεμάτων που συζητώνται στο παρόν τεύχος.

Ως επιμελήτριες της έκδοσης είχαμε στη διάθεση μας για κρίση και επιλογή άρθρα τα οποία καλύπτουν μια ευρεία επιστημονική θεματολογία και μάλιστα μέσα από διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Καταλήξαμε στις τέσσερις εργασίες που δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος. Ο Φ. Βλάχος πραγματοποιεί μία ανασκόπηση νευροαπεικονιστικών ευρημάτων σχετικά με τα οφέλη της γραφής με το χέρι στην ανάπτυξη της αναγνωστικής ικανότητας και συμπεραίνει ότι η αισθησιοκινητική εμπειρία με τη μορφή γραφής με το χέρι λειτουργεί θετικά όσον αφορά την αναγνωστική ικανότητα. Οι K.C. Daoultzis, S.A. Bögemann, Y. Onuki, M. Meeter και Y. Van Der Werf μας παρουσιάζουν μία ερευνητική δουλειά που έλαβε χώρα στο Netherlands Institute for Neuroscience στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας, στην οποία μελέτησαν την επίδραση των εξωσωμάτων εμπειριών στην παγίωση της συναισθηματικής μνήμης και στη θερμοκρασία του δέρματος. Τα ευρήματά τους καταδεικνύουν ότι οι εξωσωματικές εμπειρίες ευνοούν την παγίωση της συναισθηματικής μνήμης, αλλά συνδέονται και με αύξηση της θερμοκρασίας του δέρματος. Οι C. Zourarakis, P. Karamaouna, L. Karagiannopoulou και S.G. Giakoumaki, από τη σκοπιά της κλινικής νευροψυχολογίας αυτή τη φορά, μελετούν μη νοσούντες συγγενείς ασθενών στο φάσμα τη σχιζοφρένειας και άτομα από τον υγιή πληθυσμό και διερευνούν σχέσεις ανάμεσα στα πολυδιάστατα προφίλ ιδιοσυγκρασίας ως προς τις γνωστικές λειτουργίες και τον αισθητικοκινητικό ηθμό. Τα ευρήματά τους έχουν σημαντικές κλινικές προεκτάσεις, καθώς μπορούν να βρουν εφαρμογή σε προγράμματα πρόληψης παρέμβασης στο φάσμα της σχιζοφρένειας. Τέλος, η K. Μανιαδάκη, παραμένοντας στο χώρο της παρέμβασης, μας παρουσιάζει τα βασικότερα προγράμματα

πρώιμης παρέμβασης στη ΔΕΠ-Υ, με στόχο την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους.

Τα “Σύγχρονα Θέματα στη Νευροψυχολογία” είναι φυσικά πολυάριθμα και δεν θα μπορούσαν ποτέ να καλυφθούν επαρκώς από ένα μόνο ειδικό τεύχος. Η πρόθεσή μας, δεν ήταν άλλωστε αυτή. Η πρόθεσή μας ήταν να παρουσιάσουμε σημαντικές δουλειές από τον ελληνικό χώρο, αλλά και από Έλληνες ερευνητές που εργάζονται στο εξωτερικό, να δημιουργηθούν ερωτήματα και να επιτευχθεί, στο μέτρο του δυνατού, μία καλύτερη κατανόηση των περιοχών που θεραπεύει ο χώρος της νευροψυχολογίας. Οι τέσσερις εργασίες που περιλαμβάνονται στο παρόν τεύχος δεν αντιπροσωπεύουν, λοιπόν, όλες τις ερευνητικές προσπάθειες στο χώρο μας. Συμβάλλουν, όμως, αναμφισβήτητα στη βαθύτερη και καλύτερη κατανόηση των θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων της νευροψυχολογίας και μας ανοίγουν καινούργιους δρόμους σκέψης. Μάλιστα, δύο από τα τέσσερα άρθρα είναι γραμμένα στην αγγλική γλώσσα, υπογραμμίζοντας και υποστηρίζοντας το διεθνή προσανατολισμό που επιδιώκει να ακολουθήσει το περιοδικό *Ψυχολογία*.

Το 2007, οι επιμελητές του πρώτου ειδικού τεύχους του Κλάδου Νευροψυχολογίας, οι εκλεκτοί συνάδελφοι Αργύρης Καραπέτσας και Αναστασία Αλευριάδου, έγραφαν στο σημείωμα του επιμελητή: “Μέσα από όλα τα άρθρα αυτού του ειδικού τεύχους, ο αναγνώστης αποκτά μια σφαιρική ενημέρωση για την ποικιλία των προσεγγίσεων που προσφέρει η νευροψυχολογία στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση διαφόρων ελλειμμάτων που ενδέχεται να εμφανιστούν στη ζωή ενός ανθρώπου” (Σημείωμα του Επιμελητή, 2007, *Ψυχολογία*, τόμος 14 τεύχος 2). Ο τότε στόχος ευελπιστούμε να επιτευχθεί και τώρα. Πιστεύουμε ότι στις εργασίες μπορεί να εκτιμήσει κάποιος, ειδικός ή μη, καλύτερα και ουσιαστικότερα τις δυνατότητες της σύγχρονης Νευροψυχολογίας και των μεθόδων της, να πάρει ερεθίσματα για έρευνα στην Ελλάδα, αλλά και ενδεχομένως να βρει αφορμή για την ανάπτυξη συνεργασιών πάνω σε νευροψυχολογικά θέματα.

Η έκδοση αυτού του ειδικού τεύχους σηματοδοτεί το τέλος μίας προσπάθειας την οποία δεν θα μπορούσαμε να έχουμε επιτυχώς ολοκληρώσει μόνες μας. Οφείλουμε να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στη Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού *Ψυχολογία* που μας ανέθεσε την επιμέλεια αυτού του τόμου, στους συναδέλφους που μας έστειλαν τα άρθρα τους προς κρίση και δημοσίευση και φυσικά την ευγνωμοσύνη μας στους αφανείς ήρωες κάθε εκδοτική προσπάθειας, του κριτές. Οι παρατηρήσεις τους ήταν ουσιαστικές και συνέβαλαν στην πληρέστερη και αρτιότερη παρουσίαση των εργασιών. Ο Αργύρης Καραπέτσας ανέλαβε τον λεπτομερή σχολιασμό των άρθρων και μας δίνει μία επισκόπηση η οποία είναι κεντρικής σημασίας στην κατανόηση των εργασιών που παρουσιάζονται. Τον ευχαριστούμε θερμά και για αυτή του τη σημαντική συμβολή στο παρόν τεύχος.

Κλείνοντας, θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι εργασίες που παρουσιάζονται σε αυτό το τεύχος προσθέτουν ένα λιθαράκι στην προώθηση της έρευνας και της πρακτικής της νευροψυχολογίας που τα τελευταία χρόνια ανθεί στη χώρα μας.

Οι επιμελήτριες του ειδικού τεύχους

Μαριέττα Παπαδάτου-Παστού
Στέλλα Γιακουμάκη